

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมทางบวกของครูต่อนักเรียนกับพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักเรียน

สมมติฐานในการวิจัย

การเพิ่มพฤติกรรมทางบวกของครูต่อนักเรียนทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมตั้งใจเรียนเพิ่มขึ้น

การดำเนินการวิจัย

การออกแบบการวิจัย การวิจัยเป็นการวิจัยแบบหลายเส้นฐานข้ามบุคคล (Multiple Baseline Across Persons)

ผู้เข้าร่วมการวิจัยและกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบไปด้วย

1. ผู้เข้าร่วมการวิจัยที่เป็นครู ที่สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ห้า และประถมศึกษาปีที่หก ของโรงเรียนประสาทพร ซึ่งมีพฤติกรรมทางบวกที่แสดงต่อนักเรียนในขณะการสอนต่ำกว่าร้อยละ 50 ของช่วงเวลาในการสังเกตแต่ละครั้ง จำนวน 3 คน โดยเป็นครูเพศชาย 1 คน และเพศหญิง 2 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ห้าและประถมศึกษาปีที่หก ของโรงเรียนประสาทพร จำนวน 9 คน โดยสุ่มเลือกมาจากห้องเรียนที่มีครูในกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 คน เป็นผู้สอนห้องละ 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบบันทึกพฤติกรรมที่ครูแสดงพฤติกรรมทางบวกต่อนักเรียนในขณะสอน
2. แบบบันทึกพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักเรียน
3. เครื่องเล่นเพลงชนิดมีหูฟัง

4. แบบบันทึกสัญญาณการสังเกตและหูฟังที่ใช้บอกสัญญาณการบันทึกพฤติกรรม โดยกำหนดช่วงเวลาของการสังเกต 20 วินาที และบันทึก 10 วินาที มีทั้งหมด 60 ช่วง รวม 30 นาที และบันทึกสัญญาณที่จะบอกว่าเมื่อไรควรจะสังเกตเฉพาะพฤติกรรมทางบวกที่ครูแสดงต่อนักเรียนในขณะการสอน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระยะเวลาดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1.1 ผู้วิจัยกำหนดพฤติกรรมทางบวกของครูที่แสดงต่อนักเรียนในขณะการสอน ซึ่งจะจำแนกออกเป็นพฤติกรรมย่อย 6 พฤติกรรม ได้แก่

1.1.1 กล่าวชมนักเรียนเมื่อนักเรียนตอบคำถามได้ถูกต้อง หรือทำงานเสร็จตามที่ครูมอบหมาย

1.1.2 มองและฟังนักเรียนเมื่อนักเรียนถามคำถามและตอบคำถาม

1.1.3 พุดและคุยกับนักเรียน

1.1.4 ยิ้มและหัวเราะกับนักเรียน

1.1.5 ตะแคงตัวนักเรียนเมื่ออยู่ในชั้นเรียน

1.1.6 โอบไหล่ให้นักเรียนเมื่ออยู่ในชั้นเรียน

1.2 กำหนดพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักเรียนในชั้นเรียน ซึ่งหมายถึงพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกดังต่อไปนี้

1.2.1 หันหน้าไปทางครูและแสดงอาการฟังในขณะที่ครูกำลังสอน

1.2.2 ถามคำถามและตอบคำถามของครูผู้สอน

1.2.3 ทำงานตามที่ครูมอบหมายในชั้นเรียน

1.3 คัดเลือกครูผู้เข้าร่วมการวิจัย โดยผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมทางบวกที่ครูแสดงต่อนักเรียนในขณะการสอนของชั้นเรียนวิชาคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาปีที่สี่ ประถมศึกษาปีที่ห้า และประถมศึกษาปีที่หก ชั้นละ 3 ห้องเรียน รวมทั้งหมด 9 ห้องเรียน และมีครูสอนทั้ง 3 ระดับชั้น รวม 6 คน จากนั้นจึงพิจารณาคัดเลือกครูที่แสดงพฤติกรรมทางบวกต่อนักเรียนในขณะสอนต่ำกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนครั้งของช่วงเวลาที่ยังสังเกตแต่ละครั้ง ซึ่งพบว่าครูอยู่ในเกณฑ์ดังกล่าวจำนวน 5 คน และจากการสัมภาษณ์ครูทั้ง 5 คน พบว่าครูทุกคนยินดีที่จะเข้าร่วมโปรแกรมการวิจัยด้วย จากนั้นผู้วิจัยจึงสุ่มครูเพื่อเข้าร่วมการวิจัยจำนวน

3 คน ใต้ครูเพศชาย 1 คน เพศหญิง 2 คน

เมื่อผู้วิจัยสุ่มใต้ครูที่สอนมาเข้าร่วมการวิจัยทั้ง 3 คนแล้ว ผู้วิจัยจึงคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน โดยการนำรายชื่อของนักเรียนทุกคนในแต่ละห้องเรียนที่ครูกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 คน เป็นผู้สอนมาใส่ในกล่อง แล้วทำการจับสลากขึ้นมาห้องละ 3 คน รวม 9 คน

1.4 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.5 ฝึกผู้ร่วมสังเกตเกี่ยวกับวิธีการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมทางบวกของครูที่แสดงต่อนักเรียนในขณะที่สอน และพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักเรียนเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้ การฝึกผู้ร่วมสังเกตนี้จะสิ้นสุดเมื่อได้ค่าความสอดคล้องระหว่างผู้สังเกตไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 อย่างต่อเนื่องเป็นเวลา 1 สัปดาห์

2. ระยะดำเนินการทดลอง แบ่งเป็น 3 ระยะคือ ระยะเส้นฐาน (Baseline) ระยะทดลอง (Treatment) และระยะติดตามผล (Follow-up)

2.1 ระยะเส้นฐาน ดำเนินการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมทางบวกของครูทั้ง 3 คน ที่แสดงต่อนักเรียนในขณะที่สอน และในขณะเดียวกันก็สังเกตและบันทึกพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในห้องเรียนที่ครูทั้ง 3 คนสอน ห้องละ 3 คน รวม 9 คน จนกระทั่งพฤติกรรมทางบวกที่ครูทั้ง 3 คน แสดงต่อนักเรียนในขณะที่สอนเกิดสม่ำเสมอ จึงเริ่มให้เงื่อนไขการทดลองกับครูคนที่ 1 ระยะนี้ใช้เวลา 8 วัน

2.2 ระยะทดลอง เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นการวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบหลายเส้นฐานข้ามบุคคล (Multiple Baseline Across Persons) ซึ่งต้องดำเนินการทดลองกับครูทีละคน ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มเลือกการเข้ารับการทดลองก่อนหลังของครูทั้ง 3 คน ออกเป็นครูคนที่ 1 ครูคนที่ 2 และครูคนที่ 3 จากนั้นจึงให้เงื่อนไขการทดลองแก่ครูคนที่ 1 ครูคนที่ 2 และครูคนที่ 3 ตามลำดับ

2.2.1 ระยะทดลองกับครูคนที่ 1

ผู้วิจัยทำความเข้าใจความตกลงกับครูคนที่ 1 ก่อนที่จะเริ่มดำเนินการทดลองว่าพฤติกรรมทางบวกที่ครูจะต้องแสดงในขณะที่สอนมีพฤติกรรมใดบ้าง และเพื่อให้ครูคนที่ 1 สามารถแสดงพฤติกรรมทางบวกได้ถูกต้องและรวดเร็วขึ้น ผู้วิจัยจะให้การชี้แนะก่อนที่ครูจะทำการสอน เป็นการชี้แนะโดยการพูดคุยและแสดงท่าทางให้ครูคนที่ 1 ดูว่าพฤติกรรมทางบวกที่

กำหนดไว้ นั่นคือควรจะต้องแสดงออกอย่างไร เมื่อครูคนที่ 1 เข้าใจเงื่อนไขการทดลองและสามารถ ทบทวนว่าพฤติกรรมทางบวกที่เข้าจะต้องแสดงในขณะที่สอนมีอะไรบ้างให้ถูกต้องแล้ว ผู้วิจัยจึง เริ่มให้เงื่อนไขการทดลองดังต่อไปนี้ เมื่อเริ่มการสอนแต่ละครั้งครูคนที่ 1 จะต้องแสดงพฤติกรรม ทางบวกต่อนักเรียนในขณะที่สอน โดยผู้วิจัยจะทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมทางบวกที่ครูคนที่ 1 แสดงต่อนักเรียนในขณะที่สอน ในขณะช่วงเวลาเดียวกันก็สังเกตและบันทึกพฤติกรรมตั้งใจเรียน ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในห้องเรียนที่ครูคนที่ 1 สอนทั้ง 3 คน เมื่อสิ้นสุดการสังเกตพฤติกรรม ในแต่ละครั้ง ผู้วิจัยจะให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูคนที่ 1 โดยการบอกให้ทราบถึงร้อยละของจำนวน ช่วงเวลาของพฤติกรรมทางบวกที่ครูคนที่ 1 แสดงต่อนักเรียนที่สอนในแต่ละครั้ง พร้อมกับบอก ให้ทราบถึงร้อยละของจำนวนช่วงเวลาของพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักเรียนทั้ง 3 คน ใน ระยะเวลาสำหรับครูคนที่ 2 และครูคนที่ 3 ผู้วิจัยยังคงบันทึกร้อยละของจำนวนช่วงเวลาพฤติกรรม ทางบวกที่ครูทั้ง 2 คน แสดงต่อนักเรียน ในขณะการสอนพร้อมกับบันทึกพฤติกรรมตั้งใจเรียนของ นักเรียนกลุ่มตัวอย่างในห้องเรียนที่ครูคนที่ 2 และครูคนที่ 3 สอนไปพร้อมกัน เพื่อหาเส้นฐาน ของพฤติกรรมต่อไป

เมื่อพฤติกรรมทางบวกที่ครูคนที่ 1 แสดงต่อนักเรียนในขณะที่ สอนได้เปลี่ยนแปลง และพฤติกรรมทางบวกนั้นเกิดขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 เป็นเวลา 3 ครั้ง ติดต่อกัน จึงเริ่มให้เงื่อนไขการทดลองแก่ครูคนที่ 2 ต่อไป ระยะเวลาใช้เวลาดังกล่าว 6 วัน

2.2.2 ระยะเวลาทดลองกับครูคนที่ 2 เริ่มการทดลองกับครูคนที่ 2 ไป พร้อมกับการทดลองกับครูคนที่ 1

ผู้วิจัยจะดำเนินการทดลองกับครูคนที่ 2 ภายใต้เงื่อนไขเดียวกัน กับครูคนที่ 1 ทุกประการ ซึ่งในระยะเวลาที่ผู้วิจัยยังคงให้การชี้แนะร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ ครูคนที่ 1 โดยที่ผู้วิจัยจะทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมทางบวกที่ครูคนที่ 1 และครูคนที่ 2 แสดงต่อนักเรียนในขณะที่สอน และในขณะเดียวกันก็สังเกตและบันทึกพฤติกรรมตั้งใจเรียนของ นักเรียนกลุ่มตัวอย่างในห้องเรียนที่ครูคนที่ 1 และครูคนที่ 2 สอนห้องละ 3 คน รวม 6 คน เมื่อสิ้นสุดการสังเกตพฤติกรรมในแต่ละครั้ง ผู้วิจัยจะให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูคนที่ 1 และครูคนที่ 2 โดยการบอกให้ทราบว่าร้อยละของจำนวนช่วงเวลาของพฤติกรรมทางบวกที่ครูคนที่ 1 และ ครูคนที่ 2 แสดงต่อนักเรียนในขณะที่สอน พร้อมกับบอกให้ครูทั้ง 2 คน ทราบถึงร้อยละของ จำนวนช่วงเวลาของพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในห้องที่ตนสอน ในระยะนี้ สำหรับครูคนที่ 3 ยังคงบันทึกร้อยละของจำนวนช่วงเวลาของพฤติกรรมทางบวกที่แสดงต่อนักเรียน ในขณะการสอน พร้อมกับบันทึกพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 3 คน ในห้องเรียน ของครูคนที่ 3 ไปพร้อมกันเพื่อหาเส้นฐานของพฤติกรรมต่อไป

เมื่อพฤติกรรมทางบวกที่ครูคนที่ 2 แสดงต่อนักเรียนในขณะที่สอน ได้เปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมทางบวกนั้นเกิดขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 เป็นเวลา 3 ครั้งติดต่อกัน จึงเริ่มให้เงื่อนไขการทดลองแก่ครูคนที่ 3 ต่อไป ระยะเวลาใช้เวลาดังสิ้น 8 วัน

2.2.3 ระยะเวลาทดลองกับครูคนที่ 3 เริ่มการทดลองกับครูคนที่ 3 ไปพร้อมกับครูคนที่ 1 และครูคนที่ 2

ผู้วิจัยจะดำเนินการทดลองกับครูคนที่ 3 ภายใต้เงื่อนไขเดียวกันกับครูคนที่ 1 และครูคนที่ 2 ทุกประการ ซึ่งในระยณะนี้ผู้วิจัยยังคงให้การชี้แนะร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูคนที่ 1 และครูคนที่ 2 โดยที่ผู้วิจัยจะทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมทางบวกที่ครูคนที่ 1 ครูคนที่ 2 และครูคนที่ 3 แสดงต่อนักเรียนในขณะที่สอน ในขณะเดียวกันก็สังเกตและบันทึกพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในห้องเรียนที่ครูกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 คนสอน ห้องละ 3 คน รวม 9 คน เมื่อสิ้นสุดการสังเกตพฤติกรรมในแต่ละครั้งผู้วิจัยจะให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 คน โดยการบอกให้ทราบถึงร้อยละของจำนวนช่วงเวลาของพฤติกรรมทางบวกที่ครูทั้ง 3 คน แสดงต่อนักเรียนในขณะที่สอน พร้อมกับบอกให้ครูทั้ง 3 คน ทราบถึงร้อยละของจำนวนช่วงเวลาของพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในห้องที่ตนสอน ระยะเวลาใช้เวลาดังสิ้น 8 วัน

2.3 ระยะเวลาติดตามผล ผู้วิจัยได้ยุติการให้เงื่อนไขการทดลองแก่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูทั้ง 3 คน ก่อนสอบประจำภาค 1 สัปดาห์ แต่ยังคงมีการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมทางบวกที่ครูกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 คนแสดงต่อนักเรียนในขณะที่สอน ควบคู่ไปกับการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 9 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

- นำข้อมูลจากการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่ครูแต่ละคนแสดงต่อนักเรียนในขณะที่สอนมาหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง และนำข้อมูลที่มีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องเกินร้อยละ 80 มาหาค่าเฉลี่ยร้อยละของช่วงเวลาของพฤติกรรมทางบวกที่ครูแต่ละคนแสดงต่อนักเรียนในขณะที่สอน
- นำข้อมูลจากการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนมาหาค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง และนำข้อมูลที่มีค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องเกินร้อยละ 80 มาหาค่าเฉลี่ยร้อยละของช่วงเวลาของพฤติกรรมตั้งใจเรียนเป็นรายกลุ่มและรายบุคคล

3. วิเคราะห์ระดับและแนวโน้มของพฤติกรรมทางบวกที่ครูกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน แสดงต่อนักเรียนในขณะที่สอนในแต่ละระยะของการทดลอง โดยใช้ The Split-Middle Technique

4. วิเคราะห์ระดับและแนวโน้มของพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง แต่ละห้องในแต่ละระยะของการทดลอง โดยใช้ The Split-Middle Technique

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยปรากฏว่า ในระยะทดลองที่ผู้วิจัยได้ให้การชี้แนะร่วมกับการให้ข้อมูล ย้อนกลับ เพื่อให้ครูแสดงพฤติกรรมทางบวกต่อนักเรียนในขณะที่สอน พบว่าครูกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 คน แสดงพฤติกรรมทางบวกต่อนักเรียนในขณะที่สอนเพิ่มขึ้น และในขณะเดียวกันก็พบว่านักเรียน-กลุ่มตัวอย่างทั้ง 9 คน ก็แสดงพฤติกรรมตั้งใจเรียนเพิ่มขึ้นเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาถึงวิธีการเพิ่มพฤติกรรมทางบวกที่ครูแสดงต่อนักเรียนในขณะที่สอน อย่างมีระบบมากขึ้น เช่น ครูจรรยาจะแสดงพฤติกรรมทางบวกต่อนักเรียนเมื่อใดหรือตอนใดบ้าง
2. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงการที่ให้ครูแสดงพฤติกรรมทางบวกต่อนักเรียนในขณะที่สอนร่วมกับการใช้เทคนิคอื่น ๆ เช่น การใช้การหยุดยั้ง (Extinction) หรือร่วมกับการลงโทษ (Punishment) ซึ่งอาจจะทำให้การแสดงพฤติกรรมทางบวกของครูต่อนักเรียนในขณะที่สอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น